

Remeis curiosos

Pegat de la candela o de la manxiula. Es col·loca una *perra* (moneda) i, al damunt s'hi enganxa una espelma petita amb una gota de cera. La moneda amb l'espelma es posa directament sobre el pit. Es tapa amb un vas perquè faci ventosa. Si s'ha fet bé la ventosa, la moneda s'apaga.

Pegats de pega. La pega s'utilitza per immobilitzar fractures. Es fixa utilitzant canyes o bastonets.

Greix de serp o de gallina. Tenia moltes aplicacions, alguna de les més comunes era per treure punxes de gaurrer clavades.

Caldo de serp. Les serps blanques eren molt buscades. Se'ls treia la pell, se salaven i es guardaven per fer-ne brou.

Es feien servir per prevenir refredats i també perquè la canalla petita no es pixés al llit.

EXPOSICIÓ QUIN RÈMEI!

Medicina tradicional i
medicina facultativa

4 i 5 d'octubre de 2025
La Pobleta de Bellveí

Exposició feta amb la col·laboració del veïnatge de la Vall Fosca. I amb les peces cedides per les farmàcies Sanchis i A. Gonzalez i el material mèdic de cal Metge de la Pobleta.

L'exposició *Quin remei! Medicina tradicional i medicina facultativa* explica breument dues visions de la medicina. D'una banda, la medicina tradicional, que es basa en el coneixement ancestral i en l'ús de plantes i elements de la natura. De l'altra, la medicina facultativa, que neix de la recerca i només accepta tractaments provats amb estudis i assajos clínics.

Tot el que expliquem es basa en els relats i records de la gent de la Vall.

La memòria popular conserva com s'utilitzen les plantes, les arrels i els fruits per preparar infusions, pegats i olis.

Tot seguit expliquem alguns dels remeis que la gent de la Vall recorda.

Infusions

En cada casa es coneixen molts tipus d'*aigües* per alleujar mals comuns. Les herbes, les arrels i els fruits sovint es cullen a prop de casa, però de vegades cal caminar hores per trobar plantes com la jançana o l'arnica.

Olis

Es fan servir per fer fregues o també per prendre'ls per via oral. Aquests olis es poden obtenir en fred trencant les plantes a bocins o xafant-les en un morter, i després se submergeixen en l'oli on maceren durant 40 dies. Després d'estar a sol i serena es filtren i s'envasen. Els olis també es poden fer en calent, això sí, sense que la temperatura arribi als 100 graus.

Alcohols

S'utilitzen per fer fregues. Es preparen macerant les plantes en alcohol de 90 graus durant setmanes (40 dies). Això permet conservar els principis actius durant més temps i concentrar-los. S'administren normalment en petites dosis per via oral.

S'usen per alleujar cops, fractures, dolors i mals de panxa. Als olis s'hi pot afegir mel per fer-ne crema, com passa amb l'arnica.

Pegats

Fets amb preparats més o menys pastosos, es posen directament sobre la pell o bé embolcallats amb una peça de roba, adaptant-los amb compte i subjectant-los amb una bena feta normalment amb una tira de roba.

S'apliquen calents a diferents zones del cos i tenen efectes calmants, antiinflamatoris, per baixar la febre o amb propietats antiinfeccioses.

Pegat d'aufals. Es pica l'aufals i s'hi afegeix vinagre i argila. En lloc de vinagre també s'hi pot posar anís o orina. El preparat s'aplica amb un drap de cotó, fent nou capes, i es deixa actuar durant cinc hores. Es fa servir per reduir inflamacions.

Pegat de sabó. Es ratlla el sabó de casa i s'hi afegeix anís i clara d'ou.

Pegat de pa. Es torra el pa i s'afegeix a un drap de cotó xopat amb vinagre. Té moltes varietats i s'hi pot afegir farina de llinosa, julivert o ceba.

El pa moll amb llet serveix per alleugerir el mal de les picadures de tabals o vespes.

Avis

Aquests remeis s'expliquen només com a relat històric. No són consells mèdics ni s'han de posar en pràctica. L'objectiu és preservar i compartir un relat cultural i tradicional.